

Nr 46.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om dels pensionering genom statens pensionsanstalt av biträdande föreståndarinnor vid barnhem och kommunala ålderdomshem, dels ock förbättrade tjänste- och familjepensioner för lärare vid statsunderstödda folkhögskolor och lägre lantbruksundervisningsanstalter.

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr Cassel och fröken Andersson (I: 230) och den andra inom andra kammaren av fru Ewerlöf m. fl. (II: 276), har hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av reglementet för pensionering genom statens pensionsanstalt av vissa icke statliga befattningshavare, att biträdande föreståndarinnor vid barnhem och kommunala ålderdomshem måtte kunna erhålla sådan pensionering.

I en inom andra kammaren av herr Svensson i Ljungskile väckt motion (II: 367) har vidare hemställts, att riksdagen vill besluta att lärare och efterlevande efter dessa vid statsunderstödda folkhögskolor och lägre lantbruksundervisningsanstalter, vilka erhålla pension enligt reglementet av den 31 december 1919 med senare ändringar och tillägg, må från och med 1 juli 1950 erhålla pension enligt de nya grunder, som fastställts av 1949 års riksdag, samt att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att Kungl. Maj:t måtte besluta om härför nödvändiga kompletteringar av berörda pensionsreglemente.

I fråga om de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna väckta yrkandena, får utskottet hänvisa till motionerna II: 276 och II: 367.

Utskottet. Beträffande det i motionerna I: 230 och II: 276 framställda yrkandet om upptagande i den av statens pensionsanstalt bedrivna pensioneringsverksamheten av biträdande föreståndarinnor vid statsunderstödda barnhem och kommunala ålderdomshem må, såsom även i motionerna framhålls, erinras att 1944 års pensionsutredning i sitt den 30 oktober 1948 avgivna betänkande (SOU 1948: 47) förordade en dylik utvidgning av pensioneringen. I yttranden över betänkandet framförde statens pensionsanstalt och styrelsen för svenska landskommunernas förbund vissa betänkligheter mot en omedelbar utvidgning av pensioneringen till att omfatta nämnda anställningshavare. I propositionen 1949: 200 med förslag rörande pensionering genom statens pensionsanstalt av vissa icke-statliga befattningshavare m. m. förordades (s. 109), att med avgörandet av spörsmålet om upptagande i pensioneringen av ifrågavarande biträdande föreståndarinnor måtte anstå i av-

vaktan på fortsatt utredning om pensionsanstaltens verksamhet. I sitt i anledning av nämnda proposition avgivna utlåtande nr 48 anförde bankoutskottet — med förmälan att till utskottet inkommit en framställning från Svenska socialförbundets kamratförening, vari uttalats önskemål om anslutning till anstalten av biträdande föreståndarinnor vid barn- och ålderdomshem — att detta önskemål lämpligen borde tagas under övervägande vid den fortsatta utredningen. Riksdagen lämnade bankoutskottets ifrågavarande uttalande utan erinran.

Statsutskottet får erinra, att 1949 års riksdags ståndpunkt i förevarande fråga — enligt vilken anslutning till statens pensionsanstalt av vissa befattningshavargrupper borde bli beroende på fortsatt utredning — hade avseende icke blott å biträdande föreståndarinnor vid barn- och ålderdomshem utan även å åtskilliga andra befattningshavare, beträffande vilka motionsvis framstälts yrkanden om anslutning till pensionsanstalten. Ehuru goda skäl i och för sig synas föreligga för att de i motionerna avsedda befattningshavarnas pensionering ordnas på föreslaget sätt, finner sig utskottet likväl icke kunna tillstyrka motionärernas förslag, vilket skulle innebära att denna befattningshavargrupp skulle utbrytas ur det större sammanhang, i vilket den avses skola komma under behandling. Den i ärendet omnämnda utredningen kommer enligt vad utskottet inhämtat att igångsättas inom kort.

Vad härefter angår det i motionen II: 367 framförda förslaget om förbättring av pensionsförmånerna för vissa äldre pensionärer vid folkhögskolor och lägre lantbruksundervisningsanstalter samt deras efterlevande vill utskottet erinra, att den av fjolårets riksdag beslutade pensionsregleringen icke inbegrep de från statens pensionsanstalt utgående s. k. äldre pensionerna; denna fråga förutsattes skola bli föremål för särskild utredning. Denna har jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 3 juni 1949 ålagts pensionsanstalten. Då det i motionen väckta förslaget kan väntas komma under omprövning i nämnda sammanhang, kan utskottet icke förorda, att åtgärder nu vidtagas i motionens syfte.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

- a) att motionerna I: 230 och II: 276 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;
- b) att motionen II: 367 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 mars 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 45.

Reservation

av herr *Mannerskantz*, fröken *Andersson* och herr *Staxäng*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka det i motionerna I: 230 och II: 276 gjorda yrkandet och att därför utskottets hemställan under a) bort hava följande lydelse:

»a) att riksdagen må med bifall till motionerna I: 230 och II: 276 besluta sådan ändring av reglementet för pensionering genom statens pensionsanstalt av vissa icke statliga befattningshavare, att biträdande föreståndarinnor vid barnhem och kommunala åldersdomshem kunna erhålla pensionering enligt nämnda reglemente.»